

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: Dr. Olosz Lajos

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvénysek bej. sz. 83. (Dcs. No. 934/1938). Alapította: Dr. VUCHETICH ENDRÉ és Dr. VARNAY ELEMÉR

Clujul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Angol-amerikai-török tanácskozások Kairóban

Eden és Hull elutazott Moszkvából

A német légielő és hadiingenierészeti a szovjet átszállító forgalmát támadja a keicsi szorosban

moszkvai értekezlet befejezését követő angol-amerikai-török tanácskozások felé irányul a figyelmek. A harcterek eseményei elmúlt huszonnégy órában nem hoztak lényeges változást. A déloroszországi front eddigi sulypontjain folyó csata továbbra is az érdeklődés középpontjában. A délitáji fronton heves német tállás jellemzi a hadihelyzetet.

Angol-amerikai-török külügyminiszter kairói látogatásának közvetlenül a moszkvai értekezlet befejezése után, nem lepte meg a közvéleményt, mert már a múlt hónapban ott török kerületi forgalmában, hogy Egen vagy személyesen, az ankarai brit nagykövet utján központi fogja a török kormányt a külügyminiszter tanácskozásainak megkezdéséről. Új mozzanatként a kairói Egen-Menemencsoglu találkozó az számít, hogy a megbeszélésekben az USA ankarai nagykövét, Washingtonból visszatérő Steinhartot. Az a hír, hogy Cordell Hull amerikai külügyminiszter is találkozik fog a török külügyminiszterrel, eddig nem ismerték meg. Mindenesetre tény, hogy az eredetileg angol-török megbeszélések bejelentett találkozó angol-amerikai-török tárgyalással bővül. Ez Exchange Telegraph ankarai tudósítójától idéző legújabb Rador-jelentés is említi.

Egen-Menemencsoglu találkozó

Török politikai körök Eden és Menemencsoglu kairói találkozásának igen fontosnak tartják. Egyesek lehetségesnek tartják, hogy a szikvai értekezleten résztvevő három gyűlésre arra a meggyőződésre jutott, hogy Törökország magartásának erősítése megkönnyíthetné a Balkánban tervezett hadjáratot. Eppen ezért nem tartják kizártnak, hogy Kairóban megkezdődjenek a Törökország körök között, éppen erre az esősségre célozva, hangoztatják, hogy karának további is módjában áll a két körök közötti viszonyok tisztázása. Ennek Izmet İnönü köztársasági elnök legutóbbi nyilatkozata, amely szerint Törökország „az emberiség érdekében hajlandó a legnagyobb áldozatokat”.

İnönü beszéde

Törökország legnagyobb nemzeti ünnepén, a köztársaság kikiáltásának évfordulóján, mint arról röviden már beszámoltunk, Izmet İnönü államfő beszédet intézett a török néphez a Nemzetközi Sajtótudósító közlése szerint a többi között a következőket mondotta:

— A török nép ma önmaga irányítja országát. A köztársasági gondolatból származó fény olyan erős, hogy még a vakok is látókká teszi. A köztársaság a nép minden erejét igénybe vette a nemzet érdekében és biztosította a békét befelé és kifelé. A nép egysége, önbizalma és az érzett teljesítmények minden kétségen felülmúló igazságok. A török nép a hozott áldozatokkal kiérdemelte, hogy a sok éhez esztendő után eljőjön a boldogság és napja. Most az a legfontosabb, hogy erős szív dobogjon elszánt helyekben.

A szovjet-török viszony

A Hrvatski Narod című zágrábi lap Isztanbulból kejtett, hosszabb cikkben foglalkozik a szovjet-török viszonyról. A horvát lap főleg az angol-

szász beállítottságú török lapok megnyitkozásait elemzi. Hivatkozik Husszejn Jalesin-nak a Tanin című lapban megjelent cikkeire és részletesen tárgyalja a Yeni Sabah című török lap legutóbbi vezércikkét is. Politikai helyzetképünkben már vázoltuk azt az érdekes sajtóvívát, mely nemrégiben „A háború és a munkásosztály” című szovjet folyóirat és Husszejn Jalesin között zajlott le. Az orosz lap azzal vádolja Törökországot, hogy bizonyos mértékben felelős a kisanant és a Balkán-szövetség felbomlásáért, valamint Csehszlovákia és Jugoszlávia megszűnéséért. Különösen nehézmenyezi „A háború és

a munkásosztály” Törökország „mulasztásait”, amennyiben nem nyújtott segítséget Görögországnak és Jugoszláviának. A török sajtó erre — az élen Jalesinnal — azt válaszolta, hogy a nagyhatalmak nem tejték semmit Csehszlovákia és Jugoszlávia érdekében. Ezért teljesen felesleges emlegetni, hogy a kisanant vagy a Balkán-szövetség miért nem tejté valamit. Husszejn Jalesin emlékeztet arra, hogy a Szovjet-szövetségnek Csehszlovákia irányában bizonyos kötelezettségei voltak. „Szovjet-Oroszország miért nem segít nek nek dejen?” — kérdezi a török publicista.

Egy másik cikkében Jalesin megállapítja, hogy „A háború és a munkásosztály” cikke főleg azért bírálja Törökország magatartását, mert Ankara semleges maradt a Németország elleni háborúban. Ezzel kapcsolatban a török publicista szösz szerint a következő felütő megjegyzést teszi: — Emlékezzék az orosz folyóirat arra is, hogy annakidején Molotov külügyi népbiztos nemetszését fejezte ki a fölött, hogy Törökország szövetségre lépett Angliával és Franciaországgal. Molotov kifejezetten hangsúlyozta, hogy „a törökök ezért egy napon még lakojni fognak”. — írja Jalesin. (—r)

A politikai arcvonal

Fontos politikai változásokat várnak a kairói török-angolszás tanácskozásoktól

Mersina. (Rador). A DNB. a Nemzetközi Sajtótudósító alábbi értesülését ismerteti: A bagdad rádió arab nyelven a következőket közölte: „Eden megbeszélései Menemencsoglu török külügyminiszterrel a legnagyobb fontosságú politikai változásokra vonatkoznak”. A bagdadi rádió idézte a Daily Mail

című angol lap új értelmű cikkét is, amely szerint igen fontos fejleményekre kerül sor Törökországban. A törökország új helyzetnek — mint az angol lap írja — visszhangja lesz a Balkánon is. Lehetséges, hogy a török külügyminiszter kairói utazásának következményeképp fontos események történnék, — fejezi be cikkét a Daily Mail.

ával Törökország bevonásával széleskörű eszmecsere kerül a sor Földközi-tenger keleti részének politikai és stratégiai helyzetéről.

Eden és Hull elutazott a szovjet fővárosból

Stockholm. (Tp.). London, híradás szerint Hull amerikai és Egen angol külügyminiszter tegnap kíséretükkel együtt elhagyták Moszkvát.

A GÖRÖG ÉS JUGOSZLAV EMIGRANS KORMÁNY AZ ELLENZÉK MEGERŐSÖDÉSÉTŐL TART

Bern. (Rador). A német távirati iroda a Nemzetközi Sajtótudósító alábbi értesülését ismerteti:

Az amerikai United Press hírgyűnkség kairói jelentése szerint ottani görög és jugoszláv „kormánykörökben” aggodalmat keltett a moszkvai értekezletről kiadott közlemény. A két kormány képviselői elégedetlenségüknek adnak kifejezést, főleg a fölött, hogy a moszkvai közleményben nem történt említés az Atlanti-alapokmányról. Azt gyanítják, hogy a moszkvai nyilatkozat tápot nyújt a kairói görög és jugoszláv kormány ellenzékének, a baloldali partizán-csoportoknak eddig is észlelt oppozíciós tevékenységéhez.

A JUGOSZLAV EMIGRANS KORMÁNYNAK MOSZKVA BAKELL KÖLTÖZNIÉ ?

Stockholm. (Tp.). A Szovjetunióból érkezett hírek szerint Moszkvában elhatározták, hogy a jugoszláv emigráns kormány Kairóból Moszkvába költözzék át.

Berlin megjegyzi a moszkvai értekezlet záró-közleményét

Berlin. (Tp.). A moszkvai külügyminiszteri értekezlet záró-közleményével kapcsolatban Berlinben még mindig élesen foglalkoznak a hozott határozatok elemzésével és az abból vonható következtetésekkel. Előtérben áll az a német megállapítás, hogy az angol-amerikai álláspont határozott megadást jelent az orosz követelésekkel szemben. Ennek újabb való leszögezése mellett Berlinben még a következő fontos megállapításokat teszik:

1. A lényeges katonai helyzetre való figyelemmel, a moszkvai tervösszes elképzelései, amelyek a Németország feletti győzelemre és az abból folyó új háború utáni rendszerváltoztatásoknak, voltaképpen a levegőben lógnak.

2. A moszkvai záró-közlemény belső felépítése kétségtelenné teszi az angolszások és a Szovjet közötti a belső ellentét fennállását.

3. A független semleges sajtó a

Menemencsoglu az amerikai külügyminiszterrel is találkozik Kairóban

Isztanbul. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az Isztanbulban megjelenő La Turquie című, francia nyelvű delutáni lap azt írja, hogy Kairóban minden valószínűség szerint sor kerül Hull északamerikai külügyminiszter és Menemencsoglu török külügyminiszter találkozására is.

ANKARAI USA-NAGYKÖVET IS RÉSZT VESZ A TANÁCSKOZÁSOKON

London. (Tp.). Az Exchange ér-

A Balkán-szövetség és az arab világ az Egen-Menemencsoglu találkozó napirendjén

Bern. (Tp.). A Neue Zürcher Zeitung londoni levelezője a következőket jelenti lapjának: Az angol főváros politikai köreiben terrésztesnek tartják, hogy a moszkvai értekezlet alapvető tárgyalásai és a hozott határozatok kapcsán Egen angol külügyminiszter megbeszélést folytat majd a török külügyminiszterrel Kairóban, már csak azért is, mert Törökország szövetségese Angliának a Földközi-tenger keleti részében. Magától értetődő, hogy Egen a megbeszélések során tájékoztatja a török külügyminisztert azokról a kérdésekről, amelyek Törökországot érintik, amennyiben azok Moszkvában megvitatásra kerültek. Nyílt kérdés marad azonban, hogy ezen túlmenően foglalkoznak-e a jelen és a jövő politika kérdéseivel is.

Menemencsoglu kairói látogatásával kapcsolatban feltételezik annak a lehetőségét, hogy a török külügyminiszter érintkezésbe lép majd a Törökországgal barátságban élő kormányokkal is. Kairó ugyanis az utóbbi időben egyre job-

ban központja lesz azoknak a törekvéseknek, amelyek az arab szövetség megteremtésére irányulnak. Ezek a törekvések főirányulnak, hogy a szövetség részére Törökországot is megnyerjék. Feltehető ezek után, hogy Kairóban mind a Balkán-szövetség tervét, mind pedig az arab szövetség ügyét is megvitatják Londonban számolnak azal, hogy Egen kairói látogatása alkal-

moszkvai okirattal szemben olyan tiszteletnyilvánítást, amely észrevehetően fedi a német bizonyító megállapításokat.

„A TOVABBI HATÁROZATOK KERETÉBEN”

A részleteket illetően Németországban úgy érvelnek, hogy a moszkvai határozatok nyilvánvaló szándéka a propaganda és az idegháború útján át a német frontot megrongítani, amelyet katonailag nem sikerült megoldani. Az angol sajtó azt írja, hogy a moszkvai hivatalos közlemény csupán keretet képez további határozatok és fejlődési lehetőségek számára, de nem hozott egyetlen megoldást a szövetségesek között a függő kérdések tárgyában, ezek a hiányok azonban nem döntő természetűek, — mondják Londonban — ha tekintetbe vesszük azt az erkölcsi hatást, amelyet a moszkvai közlemény éppen a tengelyhatalmak sorában bizonyára ki fog váltani. A szövetségesek nyilván különös eredményt várnak Ausztria újabb való felállításának proklamálásától, az úgynevezett „háborús bűnösök” kérdésének felvetésétől és végül a régebbi népszövetségi gondolathoz való visszatéréstől.

NÉMETORSZÁG ÉS A NÉPSZÖVET-SÉG

Tekintettel azokra a tapasztalokra, amelyeket a német nép éppen a Népszövetség elégtelensége miatt tett, amikor nem volt képes Németország egyenjogúságát és önrendelkezését biztosítani, a német sajtókar most könnyű a haztete egy ilyen nemzetközi berendezkedés újabb való feltalálása ellen harcba szállani.

AUSZTRIA

A háborús döntések kérdésénél elég Katya-ra nyitkozni, Ausztria kérdésében pedig elég az osztrák katonának a fronton meggyűvönülő peldaó magatartására reamutani, ami világosan bizonyítja, hogy Ausztria tulajdonképpen melyik oldalon áll. Ha végül tekintetbe vesszük azt, hogy a moszkvai közlemény milyen aprólékos pontossággal avatkozik bele Olaszország belügyébe és ad szabad utat a kommunista törekvéseknek, úgy kétségtelen, hogy a moszkvai közlemény nézőpontjai egyáltalában nem alkalmasak arra, hogy a német népből kedvező hatást vártanak ki a szövetségesek háború utáni szándékai irányában, de viszont igenis hozzájárulnak ahhoz, hogy a német nép a birodalmi kormány határozott állásfoglalását minden vonatkozásban támogassa.

A KELETEURÓPAI ÁLLAMOK ÜGYE

Különös figyelmet érdemel az a német megáncolás, hogy a szövetségesek táborában egyenlenség uralkodik. A német sajtó most arra figyelmeztet, hogy a háború utáni újjárendezés kérdésében a szövetségesek között súlyosan latba eső nézeteltérések állanak fenn és pedig éppen a területi újjárendezést célozó mindazon pontokat illetően, amelyekről a moszkvai közlemény milyen hallgat. Hivatkozik a német sajtó a „Berni Bulletin” című svájci lap cikkére, amely szerint kétséges az, hogy vajon Moszkvában valamennyi nézeteltérést kiküszöböltek-e és kívánatos volna, hogy a keleteurópai államok ügyében még nem döntöttek legyen, másrészt pedig le kell szögezni — mondja továbbabban a berni lap — hogy Oroszországnak most megengednek olyasmint, ami Németországgal szemben háborús ok volt. Ez a svájci érvelés mindenben fedi a német felfogást, amelyhez különben csatlakozik a „Stockholms Tidningen” című svéd lap ítélete is, amikor azt mondja, hogy nyilván a nyugati hatalmak olyan együttesét akarják megteremteni, amelyben a kisebb államok semmi szavuk nem volna, legfeljebb ha megkérdézik őket.

A WILHELMSTRASSE MEGÁLLAPÍTÁSA

Mindent egybevetve, a Wilhelmstrassen már ma megállapíthatónak mondják azt, hogy a moszkvai záróközlemény nem csupán Németországban és szövetségesei körében, hanem az egész semleges világ előtt is a katonai és politikai elégtelenség okmányaként hatott,

amely az építő célnak, új európai rend egyetlen jeleit sem viseli magán, — fejeződik be a TP. berlin jelentése.

DE GAULLE FRANCIAORSZÁG NAGYHATALMI SZEREPE MELLETT SZÁLL SIKRA

Aigr. (Tp.) A francia nemzeti felszabadítási bizottság tegnap ülést tartott, amelyen De Gaulle tábornok elmökött. De Gaulle nagyobb beszédet tartott. Hangoztatotta, hogy a világot átfogó valamennyi kérdés rendezésénél Franciaországnak ugyanolyan beleszólása legyen, mint a többi szövetséges nagyhatalomnak. Igazságtalanság volna, ha a szövetségesek Franciaországnak ezt a jogát nem ismernék el. A francia felszabadítási bizottság igényt tart arra a

Nem voltak zavargások Németországban és Ausztriában

Berlin. (Ep.) Berlinben mosolyogva fogadták szerdán reggel azokat a hírtelen felbukkant híreket, hogy Németországban és elsősorban Ausztriában zavargások törtek ki, tüntetések voltak és számos leirtóztatás történt. A német belügyminiszternek egyik magasrangú tisztviselője idézte Shakespeare szavait, amelyek szerint a kívánság a gondolat apja. Az illető ezeket mondta: „Az angolok nem tehetnek nekünk nagyobb szívességet, mint hogy komolyan vesszük azt, amit most állítanak. Berlinben nem lehetne nagyobb meglepődés, mint abban az esetben, ha a szövetségesek most meg akarják kísérelni, hogy a Németország leggyűrsője Moszkvában kieszelet tervet ezen a módon valósítsák meg.”

A SPANYOLORSZÁGI OLASZ DIPLOMÁCIAI KÉPVISELET MUSSOLINI MELLETT

Róma. (Tp.) Az olasz köztársasági fasiszta rádió közölte, hogy a spanyolországi olasz diplomáciai képviselet, egész személyzetével együtt, minden fenntartás nélkül csatlakozott a fasiszta köztársasági kor-

jogra, hogy a többi nagyhatalommal együtt résztvehessen azon kérdések megoldásában, amelyek fontossággal bírnak Franciaország helyreállítására és a világ jövőjének megszervezése szempontjából. Franciaországnak vissza kell kapnia nemzetközi nagyhatalmi szerepét.

De Gaulle ezen beszédéből azt olvassák ki, hogy francia körökben csatlakodást okozott az a körülmény, hogy Franciaországot nem vonták bele a londoni európai tanácsadó bizottságba.

BENES MOSZKVÁBA MEGY

Newyork. (Tp.) Jan Masaryk csehszlovák külügyminiszter szerdán bejelentette, hogy Benes Moszkvába utazik. Benes hír szerint hamarosan utnak indul.

mányhoz és annak rendelkezésére bocsátotta magát.

VISSZAHÍVták NÉMETORSZÁG ATHÉNI MEGBIZOTTJÁT

Athén. (Tp.) Altenburg dr. követet, a német birodalom eddigi görögországi megbizottját visszahívják. Altenburg dr. már el is utazott Athénből.

SVÁJCI LAP SFORZA GRÓFTEL

Genf. (Tp.) A Courrier de Genève című svájci lap képes riportot közöl gróf Sforzától, az Amerikában élő emigráns olaszok vezetőjéről aki most hazatért Dél-Itáliába. Gróf Sforza 1921-ben volt Olaszország külügyminisztere, a Marcia su Roma idején pedig párizsi nagykövet volt. Ekkor lemondott állásáról s az ellenzék vezére lett az olasz szenátusban. 1926-ban emigrálnia kellett s száműzetése alatt az antifasiszta mozgalmat vezette. A svájci lap szerint s a legalkalmasabb arra, hogy szorostra vonja az Olaszország és a szövetséges hatalmak közötti kapcsolatokat. A lap végül képet közöl a szakállas Sforza grófról, amint keménykálapban éppen a szenátus ülésére sét.

Jelentéseink a harcterekről

Különösen Dnyepropetrovsktól délnyugatra folynak súlyos harcok

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelenti:

A keleti harctéren, a Krim-félszigeten Kerestől délre, a szovjet partraszállási hidőjét tegnap még jobban összeszűkítették. Kerestől északra ujonnan partraszállt szovjet erőkkel harcok folyamatban vannak.

A keresi szorosban a légierő és a haditengerészet ismételtén megtámadta a szovjet átszállító forgalmát, egy szovjet gyorsnaszádot, valamint 5 partraszállási naszádot megsemmisítettek, 3 agynaszádot súlyosan megrongáltak.

A Perekop szoros ellen intézett erős támadások elhárítása közben 20 szovjet páncélost megsemmisítettek.

A Dnyeper alsó folyamánál az ellenséges teherautó előretöréseket visszautasították. Egy szovjet osztagot, amelynek sikerült a folyón át előre jutnia, harcra kényszerítették és megsemmisítették.

A nagy Dnyeper-kanyarulatban tegnap különösen Dnyepropetrovsktól délnyugatra ismét súlyos harcokra került a sor. A szovjet csapatok támadásait szívós elhárító harcban, helyenként hatalmas ellenlökésekkel visszavetették. Egy német páncélos-csoport e közben behatolt az ellenséges állásokba és ott több páncélost elpusztított.

Kievől északra a szovjet csapatok erős tüzéségi előkészítés után és nagy számú csatrepülőgép támogatása mellett, támadásra indultak. A súlyos elhárító harcok folyamatban vannak.

Velikije Luki harci körzetében a szovjet csapatok tegnap is folytatták heves támadásaikat, melyeket részben páncélosok támogatottak. Néhány betörési helyért folyik a küzdelem.

A keleti arcvonal több részén az elmúlt napon csak kisebb helyi jelentőségű harci tevékenység volt.

A Dnyeper-kanyarban lefolyt súlyos harcok során a délnyugati német 23. páncélos hadosztály Vormann altábornagy vezetése

alatt tanusított különös bátorságával kiütette magát.

A délolaszországi arcvonal-szakaszon Venafraonál megütsultak az angolszász csapatok támadásai és közben az ellenség súlyos és véres veszteségeket szenvedett. Az arcvonal keleti szakaszán az angolszász csapatok nagy erőkkel törtek előre a Trigno folyón át. Kemény harc után Istonia városról délkeletre az ellenséges csapatokat megállásra kényszerítették.

Ellenséges repülőgép-kötélékek tegnap napközben megtámadták a Német Öböl területét, elsősorban Wilhelmshafen városát. Az elmúlt éjtszaka az ellenség nyugatnémetországi városokat támadott. Különösen Düsseldorf városában támadtak károk és a lakosságnak veszteségei voltak. A kölni dó-

mot ismét súlyos támadás érte. Német légvédelmi erők eme ellenséges támadások elhárítása alkalmával, valamint a megszállt nyugati területek fölött, eddig érkezett jelentések szerint 33 ellenséges repülőgépet lelőttek.

A német légierő tegnap az esti órákban saját veszteség nélkül, erős támadást intézett a délkeletangliai Ipswich kikötő-város ellen. A támadás nagy tüzeket okozott.

Irmuiden előtt és a Le Havretől északra fekvő tengerészen a német haditengerészet partvédelmi járművei és egyéb tengeri hajók 4 angol gyorsnaszádot elsüllyesztettek, 4 további pedig súlyosan megrongáltak.

A DNB keleti helyzetjelentése

Berlin. (DNB.) A keleti harctéren Dnyeper-kanyarban a harcok súlypontja továbbra is a Krivoojrogtól északra fekvő területen van, ahol a német páncélos éke újabb területnyereséget ért el. A Németközi Sajtótudostói közlése szerint a német hadműveletek itt kétségtelenül előnyöse alakulnak. A német roham-csoportok több elvágtott szovjet csapatrészt amely a mélyebb helyekre fészkelte be magát, kivettek és megsemmisítettek. E közben 21 szovjet páncélost, köztük 7 legnagyobb felépítésűt, elpusztítottak. Mialatt a német páncélos ékeket előretöréseiket folytatták és a többi területnyereséget értek el, azaz eredményesen folyt a Saksagen és Ingulet folyók között a tisztogató munka.

Kievől délkeletre és északra a Szovjetnek azok a kísérletei, hogy több előretörés révén a csata központjában, szorongatott helyzetben levő harci fő-kötélékeiknek tehermentesítést vigyenek, teljesen meghiúsultak.

Dnyepropetrovsktól délre valamennyi szovjet támadást még a német állások elől megállásra kényszerítették és a támadó 4 páncélos kétharmad részét szétverték. Kémencug körzetében a német gránátosz szintén lendületes ellentámadásokat indítottak és a Szovjet egyik folyó-állását megszakították.

Míg a Dnyepernél általában, mint az előző napokon is, csupán kisebb felderítő és roham csapat-tevékenység volt, azalatt az oroszok Kievől délre, páncélosokkal megerősített harci csoporttal meglepetésszerű támadást terveztek. E közben elkezdődött harcok került sor, amelyek egész napon át tartottak; végül az oldalozó német ellentámadás az ellenséget visszaverte.

A Krim-félszigeten, a szovjet partraszállási helyen, Kerestől délre a harcok még tartanak. Ezt a helyzetet a német ellentámadás még szűkebbre szorították.

A keleti arcvonal többi szakaszán csupán helyi jellegű harcok voltak. Megállapítható azonban, hogy az eddigi gyújtóponton a harcok lanygulása csak átmeneti tünetnek tekintendő. Így a német felderítő szolgálat megállapította, hogy Szmoienszktől nyugatra újabb szovjet erők gyülekezése észlelhető, amelyek bizonyára újabb támadások előhírnökei lehetnek.

Legújabb

A Dardanellák, Szezi-csatorna és Gibraltár nemzetközivé tételének terve

Bern. (Tp.) A Courrier de Geneve című svájci lap algiri jelentése szerint a földközítengeri bizottság a Földközi-tengerhez vezető vízi utak ügyében három fontos döntés előtt áll. Arról van szó, hogy a három vízi út: A Dardanellák szorosát, a Szezi-csatornát és a Gibraltári-szoros nemzetközivé tegyék. Minden vízi út számára külön bizottságot szerveztek, amelyekben Anglia, a Szovjetunió és az Egyesült Államok képviselői vesznek részt. A Dardanellák ügyében Törökország, a Szezi-csatorna ügyében Egyiptom, Gibraltár ügyében pedig Spanyolország képviselőit hozták a bizottságban. A három bizottságban az elnöki tisztet minden évben a három nagyhatalom egyikének képviselője tölti be felváltva. A terv kezdeményezője Szovjetország, amely így akar magának a Dardanellákon keresztül szabad utat biztosítani hajózása számára. A tervezet kérdésében elvileg már megállapodtak. A Szovjetunió ezenkívül követelte, hogy a Földközi-tengeren bizonyos számú légi és tengerészeti támaszpontot is létesíthessen, hogy így a Földközi-tenger katonai ellenőrzésében résztvegyen. Így többek között a Szovjet az Egei-tengeren is követel néhány szigetet, hogy azokon magának támaszpontokat létesítsen.

Az angol király és Churchill személyes üzenete küldött Roosevelt elnöknek

Lisszabon. (Tp.) Lord Halifax, Nagybritannia washingtoni nagykövete két hónapi szabadság után visszaérkezett az Egyesült Államok fővárosába. Felkereste Roosevelt elnököt és átadta neki György angol király és Churchill miniszterelnök személyes üzenetét.

Emléktábla a sziklasíron

Mindszentnap megemlékezés Maritz Mihályról, a bányási népközösség néhai elnökéről.

A Dél Hírlap küldött munkatársától.

Radna-Máriaradna. Dér felejtette meg a messzi mezőket, amikor indultunk. Erdő-mező már fakó színt öltött, a zöld lombkoronákat már megfépte az ősz. A radnai-máriaradnai kegyhelyen a csendben a lábunk elé s a vasrúdos kastromablakra felkúszott repkény elcsatnyult. Ősz és hervadás képe mindenütt, november... November elseje, mindszent... S amikor a hatalmas kegytemplom széles lépcsőféléjére állunk, elsárgult platókon egyszerre diadalmasan áttör a napfény, odabenn pedig felbug az orgona. Napfény és ünneplés orgonaszó ősz és elmulás ellenére: bearányoz és felemel mindeneiket.

Az emlékezés és kegyelet
hozott el benáttat ide. A kegytemplomban, a csodatévő Mária megkoronázott kegyképe előtt már megkezdődött a miseáldozat annak lelkiüdvéért, akinek emléke ott él a szivekben olyan frissen, akár a fehér őszirózsa az oltáron. Maritz Mihályról, a bányási népközösség s a katolikus népszövetség timisoarai-temesvári egyházmegyei központja néhai elnökéről emlékezünk meg ma. Az első mindszent, az első halottak napja, amely a sírban találja Maritz Mihályt s jöttünk a zarándokhelyre — az ő sírjához zarándokként.

Timisoara-Temesvárról Koszó János dr. főtitkár vezetésével érkezett meg a Magyar Népközösség küldöttsége, a Katolikus Népszövetség Risztics György dr., a timisoarai-temesvári egyházmegyei központ elnöke, Fodor József dr. és az Alba-Iulia-Gyulafehérvárról érkezett Szentmiklósi Ferenc tanár képviselte. Délután a gyülekező kezdődött a szentmise-áldozat s ennek befejezésével menet alakult.

E közben esikorogva feltárult a sziklasír nehéz vaskapuja.

A kegytemplom alatt sziklában vást kripta

Maritz Mihályt, aki mint a radnai-máriaradnai ferences-zárda apostoli szindikusa annyi lelkes munkát áldozott a kegyhelyért, itt helyezték el, amikor bevégezte áldásos földi életét. Idekísérték néhány hónappal ezelőtt. És most elfogódva térünk ide újra. Amikor leszállunk a hosszú, folyosószerű sziklatręgybe, a gyertyáktól kormos falról egyszerre hófehér márványlap fehérlet felénk a lobogó gyertyafényben, mint a Maritz Mihály hófehér emléke. A fehér márványtáblán Maritz Mihály aranybetűs neve.

És egyszerre énekhar hangjai töltik be a sziklabetéteket. A „Ments meg engem, Uram...” dallama csendül fel, majd aztán az egyházi szertartás „Requiescat”-ja...

Maritz Mihály sziklasírjára az emléktábla bányási — ruschitai-ruschikai — márványból készült. Eppen befedi a fülke nyílását, amely mögött halottunk nyugszik, régi, érdemes franciskánus barátok és sziklatemetőjében. Négy aranygomb csillog a tábla négy sarkán és olvassuk:

MARTZY MIHÁLY

1894—1943

Apostoli szindikus. Nehéz időkben a bányási magyarság vezetője, „Jó harcot harcoltam...” (Szt. Pál)

Gyertyafény és virágözön a sír előtt. Egy-egy könny a szemekben. Fodor József dr. liberát celebrál. Mellette P. Stöckl Hermenegild radnai-máriaradnai ferences házfőnök és P. Capdebó Lambert ferencrendi szerzetes. A liberálval kapcsolatosan szenteli be Fodor dr. az aranybetűs emlékművet. Tömjenfűst terjeng. S mögöttünk a lipovai-lippai Katolikus Népszövetség vegyeskara so-

Templomának százharvan éves fennállását ünnepelte a braşov-brassói magyar-evangélikus egyház

Argay György: „Négyszáz éves örökségünk és hagyományunk az összejövés”

Hogyan épült fel a százszok egykori nagy városában a magyar-evangélikusok „különös” temploma?

— A Déli Hírlap munkatársától —

Braşov-Brassó. Az öreg Cenk sárguló fát páras, őszi szürküllet kezd fojtogatni, amikor kitárlt előttünk a templom ajtaja. Ünnepi fényben uszik a zsufolásig megtelt templom s az ünnepe öröme rózsákat varázsol a sorfalat álló fehér ruhás lányok arcára, meleg fényt a barázdásarcu presbiterek, virgonc csillogást a kisdíjak szemébe. Ugy érezzük, hogy az evangélikusok ünnepe mindnyájunké.

A vendégek

között ott látjuk Vasvári Aladár, róm. kat. főesperest, Csia Pál ref. esperest és Fekezte Lajos unitárius h. esperest. A Romániai Magyar Népközösség braşov-brassói tagozata, Szabó Béni elnök vezetése alatt, küldöttséggel képviselteti magát. Itt van a katolikus gimnázium igazgatója, dr. Wildt József, a református iskola igazgatója, Dániel Viktor, s a környező falvak minden evangélikus lelkésze. S hogy az öröm teljes legyen, papi öltözetének nemes egyszerűségében megjelenik az evangélikus egyházkerület superintendense, Argay György s az egyházkerület főfelügyelője, Paragly László.

Megszólal az orgona, felcsendül a gyülekező ének, majd Mátyás Béla ev. lelkész tart liturgiát. Ugyanazt a zsoltárt olvassa fel, amellyel 160 évvel ezelőtt felavatták a templomot. Aztán

Argay György szól a gyűlekezésnek

Szavából hit és lenyűgöző erő árad. — Divatja vált az egyház s a vallás ócsárlása, — kezdi ünnepi beszédét a főpap — s a megdölgötlanok, a rosszakaratúak folytatják a bombolást annak ellenére is, hogy a vallás szükségletenségét hirdető vélemények üres szavak maradtak. Nehéz a védekezés a bomlasztás ellen. Itt-ott azonban egy-egy fénypontot gyullaszt ki az Úr, hogy biztosabban járhasjunk az igaz úton. Ilyen fénynek látjuk mai ünnepünket is, amikor templomunk felavatásának százharvanadik évfordulóján új erőt akarunk meríteni a jövőre. Ezt az erőt hitünknek kell megadnia; annak a hitnek, amely felépítette és 160 év megpróbáltatásai közti megmaradt számunkra a templomot. „Ezt a templomot a hit építette s a szeretet tartotta meg nekünk.” — Csak hogy a hit egymagában nem elég; meg is kell azt vallanunk, — emelte fel szavát a superintendens. — Hogyan tegyük ezt? Ugy, hogy

Jobbról-balról megfogjuk egymás kezét

és keresztény testvéreinkkel szövetekezzünk, hiszen az elpihent ősök tanításá-

rakozik Szász Ferenc elnökkel az élén s Mátyás László karnagy vezetésével újra gyászdzalt énekel.

És aztán végigvonult előttünk Maritz Mihály élete és működése, amint Risztics György dr. a sír elé lép és megszólal. Maritz Mihály arculatát vázolják szavai:

— Az emléktábla hirdeti, hogy nehéz időben a bányási magyarság vezetője volt. Ha valamikor igazi, önzetlen vezetőkre volt szükségünk, ugy a mostani időkben van erre szükség leginkább. Az elhunyt klasszikus mintaképe volt a fenékli gondolkodás, puritán, fáradsztallan és minden hmságtól mentes vezetőnek... Hirdette és teljesítette, hogy a vezetők legelső kötelessége a köz s a mások bajával való foglalkozás. Páratlan munkaszeretete s kötelességérzete, az idegmunkának s az emberi erőnek tulságosan nagyfokú igénybevé-

hoz. Ne gondoljuk, hogy emberfeletti lesz ez a munka, hiszen 400 esztendő hagyomány mutatja számunkra az összejövés és az összejövés útját. Ezért örvendünk, hogy magunk között üdvözölhetjük a helybeli testvéregyházak vezető lelkészeit, akik jelenlétükkel példázják az egymás iránt való szeretet és egymás megbecsülésének, az egyívő-tartozásnak örök parancsát. Testvéri egységben, szoros együttműködéssel akarjuk szolgálni kereszténységünket s így akarjuk megtartani töretlen hitet, 160 év után is, a meglévő otthonainkat.

A superintendens lélekemelő ünnepi beszédét gyülekezeti ének követi, aztán ifj. Kocsis Béla pompás készlettel elszavalja Reményik két versét: „Akácsor ősz utóján” és „Békesség Istentől”. B. Hübner Margit és Nágel Ödön mélyen átérzett orgona-hegedű ketőse után Nikodémusz Károly, braşov-brassói ev. tb. főesperes emelkedik szólsra és

ismeretlen a templomépítés történelét

1783 november 2-án reggel kondultak meg először a templom harangjai, az oltár előtt pedig elhangzott az első ima, a 84-ik zsoltár. Boldog lehetett Gödri János, a templomépítő lelkész, hiszen derekas küzdelemben állotta meg a sarat, gáncokkal és rágalmazásokkal szemben, amíg eljutott a templomavítás ünnepehez.

Az akkori száz városban addig is számosan éltek magyar-evangélikusok, templomuk azonban nem volt. Egy ideig a kolostor-utcai barátok templomának szentélyében tartották istentiszteleteiket. E jogukat azonban egy császár-tábornok megvonatta. Így aztán 1713-ban beszorultak egy új utcai házba s 4 éven át ott sziklószkodtak, míg nem az imához tüzvész martalékává vált. Ekkor a száz városi tanácsához fordultak és engedélyt kértek a bolonyai templom használatára. Az engedélyt azzal a feltétellel kapták meg, hogy nyáron a kötemplomot, jelen pedig a szomszédos fa-templomot kell használniok, a bolonyai százok pedig megfordítva. Ez a feltétel azt eredményezte, hogy míg a százok télen a fűtött kötemplomban járhattak az istentiszteletet, a 200 évvel ezelőtt itt élt evangélikus ősünk a

űiellen a templom, de annál melegebb szíve

áldották a Mennybélit, míg nem aztán templomjavítási kérésük brza-vonája közben a fa-építmény összedőlt. Helyet kértek a kötemplomban, az egyetlen megmaradt menedékben. A száz egyház engedélyezte a templom közös hasz-

tele ragadta el aztán tollunk és döntötte a sírba... Gyászoljuk mindannyian, mint nagy, közös családunk egyik legkiválóbb tagját és vezetőjét, akinek lelke mindig az Istené volt. Most pedig, hogy már Istennél van, szoszólunk és közbenjárónk az örök igazságot osztó Atyánk előtt...

— A mi számunkra nem haltál meg — fejezte be kegyeletos szavait a szónok. Csak az hal meg, aki szeretet nélkül élt. Téged pedig a mi szeretetünk elkísér a síron túl is...

És még egyszer felhangzik a kórus gyászdzala:

... Együtt leszünk, Isten veled!

×

Öszben és elmulásban emléktáblát szentelt meg a kegyelet.

Halotjainak emlékét szívébe zárja a magyarság.

Schiff Béla

nálátát, de kikötötte, hogy reggeli 9 óráig be kell fejezzék az istentiszteletet. Elgyekeztek is a hajléktalanok; sátoros-ünnepeken már reggel 6-kor kezdték el a szertartást, nehogy egészen kiszoruljanak a templomból. Így aztán érhető, hogy a külön-templom felépítésének szüksége egyre határozottabb alakot öltött. Tőrekvésüket váratlanul elősegítette II. Józsefnek, a kalapos királynak, 1781-ben kiadott „tűrelmi rendelete”. Elgyekeztek az idő és Gödri János neki-vágott a nagy feladatnak. Templomépítőnek talán még sohasem kellett olyan nehézségeket legyőznie, mint neki, mert az évek múlása közben Gödri egyszerűsok arra ébredt, hogy a hives szembe-fordulnak vele. A vagyonos polgár-aszszonyok minden iránta való rokonszenvé alprólított, amikor kiderült, hogy Gödri nem az ő lányukat veszi feleségül. Megindult a szóbeszéd. Ki a pap fiátságát, betegességét kifogásolta, ki pedig a papné ezüstesatos papucsát, nyakláncának igazgyöngyét. Aztán a satulungi-hosszszufalusi lelkészről, Bartha Andrástól jött a hír, hogy szívesen jöme vissza a városba. Ugy látszott, hogy minden a pap ellen fordul. Ő azonban gondolt egy nagyot és 1782 egyik ködös ősz reggelén bekoncertat fűharagosához, Kőfaragó Józsefhez, Bartha apósához. Kibékültek. S amikor Gödri felszólítja az öreg Kőfaragót, járulna hozzá

„egy különös magyar templom”

felépítéséhez, a régi haragos kezét nyújt. Elhatározásuk futótűzként terjedt el és hatalmas felbuzdulást kelt. Egy nap alatt 1200 forintot gyűjtöttek össze. Mások kötelezvényt írnak alá, a város és a gubernium pedig megadja a nagypecsétes engedélyt. A piacra csakhamar kíméri a templom helyét. 1783 március 12-én Gödri János ünnepélyesen elhelyezi az oltár mögött az alapkövet és június 30-án a gombot is felteszik a torony hegyébe. Közben elfogy a pénz, a megajánlott frvarok sem mennek rendesen. Gödri nekiugrik azonban az ayaafiságnak s még a harangra valóit is kiszorítja belőlük. A székes dékán s a szomszédos százok gyülekezetek is meg-megsegítik. Végül 700 forint kölcsönt vesz fel egy csángó gazdától s így aztán október 30-ra elkészülnek a berendezéssel is.

— Rég elpihentek a templomépítők — fejezi be előadását Nikodémusz Károly. — Poraik itt nyugosnak, a templom mellett. De a Gödrik, Gaudiak, Molnárok és Kőfaragók emlékét hiven őrzik, mert kicsinyes torzsalkodásuk és emberi nekibuzdulásuk története bizonyítja, hogy nem ők, a gyenge és becsületos emberek, hanem Isten építette nekünk ezt a templomot...

×

Aztán Raduch Györgyné igen élvezetes és lehetséges szavolata, majd T. Weinrich Edda két szép énekszáma követezik. Essig József ev. lelkész elszavalja Reményik Sándor egy alkalmi versét, a „Kövek zsoltárát”. Nágel Ödön, Szócs Tibor és B. Hübner Margit megragadó zenei triója után Sipos András, satulungi-hosszszufalusi ev. főesperes mély szívből jött és szíve markoló imája zárja be a szép ünnepet.

Brassai F. János

Ertesítjük t. vevőinket, hogy telefonunk száma **31-21**-re változott. Tipográfia „Ardealul” Timisoara I., Eugen de Savova 16

Mint lázas kisfiú

Be szép, mikor
leválik egy levél
és lassúdan
sziszeg, hull és libeg
s kék és sárga csend
ziommög, zenél
és kérdezed:
mitől lett oly hideg?

És nem tudod:
vajjon e bus világ
a szebbik és
szemed azon merenge
vagy befele tekint,
hol nincs világ?
És nem tudod:
mitől lettél ma gyenge?

Oly gyenge, mint
a lázas kisfiú,
ki — mig siratják, —
nyja az egészet
nem bánja már,
mi balga és hüü
és mosolyog
mikor jön az enyészet.

DSIDA JENŐ

— Reformációs emlékünnepelektől Nagyenyeden. (Saj. tud.) A Bethlen-kollégium rendezésében a nagytemplomban reformációs emlékünnepelektől tartottak, amelyen a gyülekezet igen nagy számban jelent meg. Bibliát olvasott és imádkozott Jakab Zsigmond vallás-tanár. A gimnázium távollétében csak a tanítóképző intézet énekára énekelte Szabó Géza zenetanár vezénylete mellett. Karczagi Sándor harmadéves teológiai hallgató verseket szavalt, majd U. Kovács Zoltán vallás-tanár emlékbeszédet tartott. Az ünnepség Bolgár István szavattal ért véget.

— Kereskedelmi cégek a mozgósítási tervben. A timisoarai-temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja azokat a kereskedelmi cégeket, amelyek az 1943-44. évi mozgósítási tervben szerepelnek és az 1944-45. évi mozgósítási tervbe is fel akarják vételezni magukat, hogy ebben a kérdésben legkésőbb november 7-ig forduljanak a kamara titkári hivatalához.

— Aradi borkereskedők tanfolyama. (Saj. tud.) Az aradi mezőgazdasági kamara felszólítja az aradi és aradmezei borkereskedő-tulajdonosokat és borkereskedőket, hogy a november 8-10 napján az aradi mezőgazdasági kamara helyiségében (Popa Gheorghe-utca, 2. első emeleti ülésterem) megtartandó kötelező tanfolyamra november 6-án kell beiratkozniok a kamara 32. számú irodahelyiségében. A tanfolyammal kapcsolatosan november 6-án, délelőtt 10 órakor értekezleten kell résztvenniök az érdekelteknek. A kamara felhívása szerint a tanfolyamon való részvétel a szóbeli vizsgálat után valamennyi tagjára nézve is kívánatos.

— Erdélyi városok új zárórája. A hivatalos lapban megjelent rendelet szerint Brassov-Brassóban 1944 május 14-ig a téli záróra lesz érvényben, Brassov-Brassóban az üzletek általában 8-tól 13-ig és 15-től 18 óráig tarthatók nyitva, élelmiszerüzletek pedig — beleértve a szatócsoportokat is — 8-tól 13-ig és 15-től 19 óráig. Deva-Déva, Petrosani-Petrosény, Hunedoara-Vajdahunyad, Brud-Brád, Orastie-Szászváros és Hateg-Hátszeg városokban az üzletek általában 8-tól 13-ig és 15-től 17 óráig lesznek nyitva, szombaton és hivatalos ünnepeket megelőző napon 18 óráig. Könyvkereskedéseket 7.30 és 13 óra, délután 15 és 18 között tarthatnak nyitva, szombaton 19 óráig. Gyarmatáru kis- és nagykereskedések és szatócsoportok 8 és 13, délután 15 és 19 óra között lesznek nyitva, szombaton és ünnepeket megelőző napon 20 óráig zárnak. Zöld-ség-, tojás-, baromfi- és halkereskedések, valamint tejcsomokok 13.30 és 16 óra között zárva tartandók, esti zárójukat 20 órára állapították meg. Hentesüzletek és pékségek 13 és 16 óra között zárva vannak, este 20 óráig zárnak. A nagykereskedések (a gyarmatáru szakmát kivéve) 8 és 14 óra között vannak nyitva, Borbélv. és fodrász-üzletek 7.30-tól 13-ig és 15-től 19 óráig lesznek nyitva, szombaton és ünnepeket megelőző napon pedig 21 óráig. Vállalati irodákban és bankokban 8-tól 14 óráig dolgoznak.

Nov. 6, szombat
R. kat.: Lénárd
Prot.: Lénárd
Ortodox: Pál

Napk.: 6.6.50 p.
Napny.: 16.6.37 p.
A nappal hossza:
9 óra és 47 perc

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoarai-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 2. Távfeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Hírfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólítások Reclama hirdető-irodában, Motlanu-utca 6. Távfeszélő: 17-11.

— A Magyar Nőegylet évadnyitó jótékony teája. A timisoarai-temesvári Magyar Nőegylet november 7-én, vasárnap délután négy órától este kilencig tartja az erzsébetvárosi Kiefer-féle vendéglő nagytermében a mostani idény első jótékonyoelu teadélutánját, amelyre az engedélyt az illetékes hatóságok már megadták. A nagyterem bejárata a Ciprian Porumbescu-utca felől van. A Magyar Nőegylet vezetősége szeretettel hív meg mindenkit, aki a szegények sorát szívén viseli. A jótékony délutánra szánt térszja- és egyéb adományt kérjük vasárnap délelőtt 10 órától kezdve a Kiefer-vendéglő nagytermében leadni.

— Az elsőtűtítés kezdete Aradon. (Saj. tud.) Az aradi légvédelmi parancsnokságtól nyert ertesuesunk szerint Aradon az elsőtűtítés este hat órakor kezdődik és virradatig tart.

— Vizezetek kap Fagaras-Fogaras. (Saj. tud.) A város vezetősége már régebben terbe vette a vizezetek és a csatornázási hálózat megépítését. A munkálatokat már meg is kezdték a nagy vízgyűjtő medencék építésével. Ezeket a medencéket a város külső részén, az Olt folyó partján levő szabad téren építik. A munkának befejezése után sor kerül a vizezetek- és a csatornacsövek lerakására.

— Krisztus Király ünnepe Semeac-Szemlakon. A szóvanykérés mind egyházunk, mind népi közösségünk életében állandóan a felszínen van és mind tökéletesebb megoldásra vár. A cél az, hogy a szóvanyokban élő néhány lélek minél szorosabban bekapcsolódjék egyházi és népi munkánk vérkeringésébe. Ezt akarja elérni a timisoarai-temesvári szociális nővérek vezetése alatt álló egyházközségi nővér-képző, vagy ha tetszik, kétrészes képző, ahol kétféle tanfolyamon a szóvanyok mindegyikét képezik ki. A nyáron indultak el az első végzett növendékek papot és tanítót pótló munkájuk megkezdésére városba, községbe, szóvanyba... Szétszóródtak maguk is és boldog volt az az egyházközség, amelyik kapott belőlük. Nyennek mondhatja magát Rovine-Magyarpecska egyházközsége is, amely Semeac-Szemlak szóvanyja 382 lelkének vezetésére kért s kapott Csókás Erzsébet személyében mindezen nővérek. Három hónapi működése után Semeac-Szemlak katolikusági ünnepeit, Krisztus Király-ünnepeit tartották a ragyogó tisztakápolnában. Költe-mények, énekek, énekkari számok voltak műsoron. Szerepeltek: Gál Jancsika, Kóthai Erzsébet, Tóth Mária, Róza Mária, Kajtor Mária, Allt György és Braun Erzsébet. Az ünnepély keretében megalakult a semlaci-templomi egyházközségi leánycsoport is, amelynek tagjai üdvözölték a timisoarai-temesvári rovinei-magyarpecskai periami-perjámosi, valamint a besenovechei-öbese-nyvi testvérleányegyletek kiküldöttéi Stritt Eva szociális testvér vezetésével, aki köszöntötte az új leánytestvéreket és a szívükbe véste az egyházközségi leányegyletek célkitűzéseit: hitükben erős, erkölcsben tiszta, gazdaságilag képzett leányokat és majdan édesanyjaként akarunk adni falvainknak. Az ünnepség végén Galló Géza rovinei-magyarpecskai segédlelkész intézett buzdító szavakat az ünnepi közönséghez, majd megköszönte a szereplők és főleg a rendező Csókás Erzsébet fáradozását. Az ünnepség áttartóssággal és szentséggel áldással ért véget.

Büsendorfer és Ang. Förster
világmárkájú zongorák és pianók
megkezdte a Nagyválasztékban
Bánffy-levelelőbb szaküzletében
WONKA zongoraházát.
Timisoara, IV.
Bona-u. 3. szám alatt. Tel.: 37-77.

— Lelkész-beiktatás Fagaras-Fogarason. (Saj. tud.) Stamp Frigyes új evangélikus lelkész beiktatása bensőséges ünnep keretében ment végbe. A beiktatáson megjelentek a hatóságok és a többi egyházak képviselői is. A beiktatás után következett az új lelkésznek a hatóságok és a többi felekezetek képviselői által való üdvözlése. Az üdvözlésekre adott válaszában Stamp Frigyes lelkész kifejezte az őszinte és megértéses együttműködésre vonatkozó vágyát.

— Adományok. A Déli Hírlap kiadóhivatalában a következő adományok folytak be: a Kakuk-csecsemőotthon javára özvegy Dóczy Mihályné elhalálása alkalmából koszorúmegváltás címen Stix Károlyné 1000 lej, Péter Géza 3000 lej, a józsefvárosi Erzsébet-otthon javára U. J. Szent Anzál nevében 600 lej.

— Gépjárművek osztályozása. A timisorentali-temestorontali hadkiegészítő parancsnokság hirdetménye szerint nov. 15-én kezd meg a gépjárművek felülvizsgálását és osztályozását. Ez a művelet két bizottság végzi. Az első számú bizottság a hadkiegészítő parancsnokság timisoarai-temesvári Szt. Ioan-utcai székhelyen működik naponta 8 és 13 óra között. E bizottság előtt mindazokat a járműveket, amelyek használható állapotban vannak a következő sorrendben kell bemutatni: November 15-ér a személygépkocsik szemléjét éjtik meg, a bér-gépkocsik kivételével. November 16-án a 2001-2040 sorszámú, 17-én a 2041-2080 számú, 18-án a 2081-2120 számú taxikocsik kerülnek sorra, november 19-én és 20-án valamennyi tehérgépkocsi és kettőskocsi, 21-én az autóciszternák, november 22-én az 1-100 számú motoros kerékpárok és kis-motorok, 23-án a 101-200 számú, 24-én a 201-300 számú, 25-én a 301-400 számú, 26-án pedig a 401-500 számú motorkerékpárok. November 27-én azokat a gépjárműveket szemlélik meg, amelyeket a kijelölt napon bemutatni nem tudtak. A traktorokat nem kell a bizottságnak bemutatni, tulajdonosuk azonban az 1. számú bizottságnak mutassák be a járművükre vonatkozó iratokat — igazolványt és forgalmi engedélyt. Akik még nem rendelkeznek ezekkel az iratokkal, a vásárlási számlát vigyék magukkal. Az iratok bemutatása a következő sorrendben történik: november 27-én a központi járásban és Timisoara-Temesvár városában lévő traktortulajdonosok jelentkeznek, november 28-án a buzias-buziásfürdősi s a caovai-csákvári járás, 29-én a comloulmarei-nagykomlósi járás, 30-án a detaildai és gataiai-gátaljai járás, december 1-én a giulvazi-gyülvési és periami-perjámosi járás, december 2-án a jimboliai-zombolyai járás, 3-án a lipovai-lippai és recasite-mereksáki járás, 4-én a sanicolaulmarei-nagyszentmihályosi és vingai járás traktortulajdonosai, december 5-én pedig mindazok, akik igazoltan meg nem jelenhettek a meghatározott időben. A december 6. és 15. között a bizottság kiszáll a helyszínre az olyan gépi járművek tulajdonosaihoz, akiknek járműve nincs használható állapotban. Az ilyen jármű-tulajdosok szabályszerű bűnyelgel ellátott kérvényben november 10-ig (dél 12 óráig) kérik a bizottságot a helyszíni kiszállásra. Meg kell jelölni a pontos címet, amely alatt a jármű található. E kérvényeket a hadkiegészítő parancsnokság 4. számú rekvirálási hivatalának (63. számú szobában) kell bemutatni, délelőtt 10 és 1 óra között. A 2. számú bizottság a megye egész területén működik és a helyszínen tekintheti meg a járműveket, amelyek nincsenek használható állapotban. A helyszíni kiszállást az említett hivatalban november 12-ig, déli 12 óráig kell kérni. A felblyegzett kérvényt személyesen lehet átadni, vagy az átánlott postai küldeményként továbbblyeg-ti.

— A timisoarai-temesvári kereskedelmi és iparkamara közleménye. A kamara közli a nagyobb kereskedelmi és ipari vállalatokkal, amelyeknek több milliójt kitevő áruaktárik van, hogy az áruinak jobb lerakásban, esetleg a városban kívül való elhelyezése kérdésében áyvehető az utasítások a kamara titkári hivatalánál, vagy a szakmai egyesületeknél.

— Cipővásárlási jegyek kiadása Deva-Dévan. (Saj. tud.) A közellátási hivatal megkezdte a kész cipő és a talp vásárlására jogosító jegyek kiadását. A szükséges kérvény nyomtatványa 20 lejért a város házában kapható.

— Aradi rendőrségi hírek. (Saj. tud.) A rendőrség ártalmatlanná tett három fiatalkoru munkást, akik a Birtolontanyáról elloptak egy 50 ezer lej értékű gépsziját, a Forum-moziból egy kabátot, Herbai aradi lakostól 10 ezer lej, egy jimboliai-zombolyai iparosól pedig két pár bakancsot és egy pár csizmát. Havas Sándor előállították az ügyészségre, mert lakásán 620 pengőt találtak. Sari Petru csatlalepi lakos azért került az ügyészségre, mert lopási ügyének tárgyalásáig vizsgálói fogságban kell ülnie, Mercea Floara bihor-biharmegyei asszony Popescu Grigore curtici-kürtösi lakostól lopott ruháment, a rendőrség elfogta.

— Himlőoltás és újraoltás Timisoara-Temesváron. A városi főorvosi hivatal megkezdte Timisoara-Temesváron a gyermekek himlőoltása és újraoltása, amely november 10-ig tart. A várost ebből a célból nyolc egészségügyi körzetre osztották és minden körzeten hatóság orvosok végzik az oltást. Az oltások helye és ideje a kerületi tisztviselői hivatalokban kifüg-geszett kimutatásokból tudható meg.

(*) Közlemény. Az „Agereco” cég (tulajdonosa Jeney László ur) megszünt a „Victoria din Berlin” és a „Victoria-Incendiu” biztosító társaságok timisoara: képviselője lenni.

(*) Esküvő. Stern Vera és Grosz Noszi és hó 7-én, vasárnap, délután 4 órakor tartják esküvőjüket a Timisoara-józsefvárosi templomban, melyre ezuton hívják meg barátait és ismerőseiket.

(*) Halálozás. Klein J. Gyula közbeccsillóssan állott timisoarai-temesvári magánzó hosszabb betegség után 80-ik évében e hó 3-án elhunyt. Gyászolják özvegye, gyermekei unokái, testvérei és kiterjedt rokonsága. Az elhunytban Pór Béla és Pór Aladár ismeret timisoarai-temesvári gabonakereskedők apóukat gyászolják. Temetése e hó 5-én délután 3 órakor lesz a belvárosi temető halottasházából.

(*) Közlemény. Alulírott Banca Timisoarei și Soc. Com. pe Actiuni, Timisoara, közöljük, hogy a jelenlegi helyzet okozta személyzet-hiány miatt, kénytelenek vagyunk Timisoara-józsefvárosi fiókunkat, 1943 november 6-ával a központhoz áttenni. Kérjük ezért nb. ügyfeleinket, hogy minden a józsefvárosi fiókunkkal kapcsolatos ügyeikkel a központhoz Timisoara, Piata I. C. Bratianu 3., fordulni sziveskedjék. Banca Timisoarei și Soc. Com. pe Act.

— Mozik műsora. November 5, péntek: A r a d: Aro: „A feleség” (Jenny Jugo, Willy Fritsch, Victor Staal), Corso: „Germanin” (Peter Petersen, Lotje Koch, Louis Trenker), Forum: „Monte Christo” (Pierre Richard Wilm, Ermete Zacconi, Michele Alfa), Urania: „A vörös bilincsek” (Aino Tauber, Laila). Timisoara-Temesvár: Apollo: „Ezeregy éjtszaka”, Capitol: „Münchhausen” (Hans Albers, Ferdinand Marian, Brigitte Horney, Ilse Werner), Corso: „A szerelem határa” (Mariella Lottá Benzo Ricci), Thalia: „Egy nevezetes büntény” (Umberto Melnati, Clara Callamari, Maria Mercader).

— Ügyeleti gyógyszerárak. November 5, péntek: A r a d: Danciu (a nagy kórház-tal szemben), Strelchovszky (Avram Iancu-tal és Banatului-ut sarok). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Salvador (Regele Ferdinand-ut 3), Gyárváros: dr. Sandovici-Heyer (Daciilor-utca 10), Erzsébetváros: Keller (Carol-ut 27), Józsefváros: Diana (Bratianu-utca 29), Mehala: Corvin (Cloșca-utca 18). — Nov. 6. szombat: Brassov-Brassó: Tulin G. (Libertatii-tér 2), Lukas (Gen. Tr. Moșoiu-utca 20/a). — Sibiu: Nagyszében: Jantea M. (telefon 20).

Nagyvásár Aradon

Hétfő az ország egyik legnagyobb zöldség- és gyümölcs-piacán. — Elmaradt a hagyományos eső és a tenyérjós-tanárné.

Arad. (A Déli Hirlap munkatársától). A háboru előtt öt napos nagyvásárokat tartottak Aradon, évente négyszer, egy idő óta azonban csak egynapos a vásár, mint mindenütt az országban. Az őszi nagyvásár most zajlott le — kivételesen eső nélkül. Emberemlékezet óta ugyanis minden nagyvásárkor zuhogó szokatlan az eső. Az idegenből érkező árusok már úgy undnának el otthonról, hogy Aradon eső lesz. Kellően felszerelt magukat vízhatlan ponnyákkal és elhúzókkal az esőkabátjukat. Ezekre most — kivételesen — nem volt szükség.

Már a nagyvásár napját megelőző este fejjállították sátraikat az aradi és más városbeli árusok, Ezek megbízottjai napokkal ezelőtt kirajzoltatták kretáival a piacterek aszfaltját a városi piachoz megjelölt elárulási helyet. Nagy versengés folyik minden nagyvásár előtt az árusok között a jobb, forgalmasabb sátorhelyekért, bár egyeseknek erre szerzett jogaik vannak, amit tisztelvényben is tartanak.

A város három piacteren volt vásárolható zöldségféle, gyümölcs, tejtermék és háziészak. Legnagyobb volt a felhőzatal és a forgalom az Avram Iancu-terén, majd a kórház előtt lévő Mihaj Viteazul-ter környékén és végül a tűzoltóaktanya melletti Imparatul Traian-ter.

RENGETEG ELEMCIK

Volt felhalmazva a három piactéren. Sok-sok község termelői hozták el portékájukat Aradra, ahol az ország legolcsóbb zöldség- és gyümölcs-piacára van. Lássuk az árakat: burgonya 12—13, hagyma 12—14—15, paradicsom 25—35, sárgarépa 12—15, fokhagyma 40—45 lej kilogrammonként, levesbe való zöldség csomója 10, két paradicsom 5—10 lej, darabonként, zöldséppaprika darabja 2—4, csipős zöldséppaprika 1—2, retek csomója 5—6, saláta feje 5—6, karalábé darabja 5—6—8 és található még zöldség zöldség, 140 lej kiló, karfiol darabja 50—60. Ocsó a gyümölcs-piacra. Gesztenye 180, körte 45—60, szőlő 60—80, alma 40—60, fajalma, kézzel szedett, a legszebb minőség 80, moggyoró 140, dió 90—100, dióbél 320—360, őszi barack 60—70, birsalma 50 lej kilogrammonként. A halottak napjára való tekintettel rengeteg volt a virág is, 8—10 szál krizantém 20—25 lejbe került. Rengeteg hizlalt kacsa és liba kelt el, körülként 200 lejbe árban.

Orástei-Szászváros környékbeli emberek árusítják az

ALMAT,

de nem saját termésüket, hanem a Maros völgyében vásárolták a gyümölcsöt nagy tételekben, a termelőktől és kompon szállították Aradig. A messze földről érkezett almaárusok idénye az őszi nagyvásárkor kezdődik és tart — amíg el nem fogy az alma. Az óriási gyümölcs-mennyiség lassan, napról-napra apad, a több, mint 80 ezer lelket számoló város lakossága ugyszólván külön-ként hordja el és rendes körülmények között januárban ürülnek ki az utolsó ládák. Ebben az évben a szokottnál jóval nagyobb mennyiségű árut hoztak Aradra, ugylátszik jó volt a termés.

A kirakóvásárban kész kabátot és ruhanevét, edényt, fából készült háztartási tárgyakat, kosárféléket, rövidárukat és méterárukat, bazárcikkeket, hatalmas mennyiségű

FATALPU CIPŐT,

mézeskalácsot és különféle édességet árusították a sátrakban. A forgalom elég nagy volt mindenütt. Néhány helyen „szelbnel-szebb” díszítárgyakat, főleg gipszből készült dolgokat, simitábdát és egyéb hasonló „hasznos” holmit kínáltak a bőbeszédű vásárosok. Az utolsó nagyvásár óta elünt — végre! — a vásár zsviajából a „világhírű tenyérjós-professzor” is. A hiszékeny falusiaknak nyomtatott jellemrajzot árusított, sok-sok embert csapott be. Színfoltja, mulatságos alakja volt a nagyvásárnak, most, hogy elmaradt, nem hiányzott senkinek, akárcsak az eső sem. B. Gy.

Tiheni

Ősz a ligetben

Irta: TURI TURGONYI ANDRÁS

A ligetben nedves, barna leveleket dobál a hirtelen támadt őszi szél. Különös halotti muzsika száll a levegőben s minden fájt és szomorú.

Őszi világ ez. Nem látsz már szerelmespárokat összebujni, nem tölti be a gyermekzsivaj. Néha félórakra telik, amíg elvonul figyelő arcod előtt egy-egy ember. Szótlanul gubbasztunk az ábrákkal televesett padon és közeledő lépések neszére felkapjuk a fejünket.

×

Két fiatal jön. Lassan andalognak összekarolva, a leány még rövidujju, ienge nyári ruhában, a fiú vászorkabátban. Néhány lépéssel arrébb megállnak. A tavat nézik, amelynek inenső partjánál halkán ringatózdk egy álmos lakó.

— Csónakázzunk egyet — mondja a leány s a fiú megszorítja a karját.

— Jó, csónakázzunk.

S már indulnak a móló felé. Kopogtatnak a ladikus ajtaján, de az ajtó zárva marad: gyorsan beállt a hűvös idő és a ladikos már elhagyta posztját. Szinte látjuk elszomorodó arcukat, olyanok, mint a gyerekek, akiket megfosztottak legszebb játékuiktól. Vajjon mit vártak ettől az őszi csónakázástól, az elhagyott tavon? Ki ismeri az emberi lelket?

×

Fiatalasszony húz kézenfogva egy kisfiút. A fiucska bömböl, ahogy a torkán kifér. Az asszony csitítja.

— Ne bömbölj, Ottó, mert nagyon kikapasz.

Ottó tovább ordít.

— Ottó, nem hallod?

Ottó hallja, de tovább bömböl.

— Hagyd abba, mert... mert...

Rámsiklik a pillantása. Felém mutat: — Odaadlak ennek a bácsinak.

Ottó felkapja a fejét és futó pillantást vet rám. Aztán megáll és cipőjét a fejemből megvizsgál. Majd ennyit mond:

— Ennek?

Minden megvetése benne van a szóban. És tovább ordít torokszakadtából.

×

Sokáig nem jön senki. A közbeeső időt a pad vizsgálatának szenteljük. Támláján ábrák és nevek szakadatlan sora. Némelyik színezve van piros és kék írónná. Mert van türelmes, pepecselő szerelm is.

„Örökké szeret Irmád.” És mellette két, nyíllal átűtött szív. Gyönyörű pillanat lehetett.

„Sohase felejtetek el. Dezső”. A férfi könnyeiműség tipikus példája. Ennek a Dezsőnek szeretnék egyszer a szemébe nézni.

Vannak költői hajlamu feljegyzések is. „Télre mindig eljön a nyár, Szivem téged örökké vár.”

Aztán:

„Csókokod mindig itt ég a számon Szerelmedet már hiába várom.”

Vannak prózai lelkek is. Ezek mindössze a nevüket jegyezték fel:

„Irma és Sándor”. „Béla, Ibolyka”. „Gusztó és Etelka”.

És egy magányos, gögös férfinév: Valdemár.

Mihátha Courts-Mahler egyik hőse lépett volna a korhadó karfára. S maga a kép is olyan, akár egy szinesfedetű ponyva cimlappja. Kavicsos ut, sárguló, rozsdás lombok, piszkos színi tő és elhagyott padok a pázsit szélén...

SPORT

A timisoarai-temesvári kerületi bajnokság vasárnapi műsora

A Chinezul-CAMT vasárnap egy-egyed kétfőkor, a Banaul pályán, a CFR II-vel játszik kerületi bajnoki mérkőzést, míg utána a Politechnica—Ripensia Hősök-Kupa mérkőzés kerül eldöntésre. A Chinezul-CAMT ifjúsági csapata délelőt féltizenegykor a CFR ifjúsági csapatával játszik a bajnoki pontokért.

A további műsor a következő: Vulturii pálya: Vulturii ifjúsági—Electrica ifjúsági félkétőkor. Utána egy-egyedny-egykor Vulturii—Electrica kerületi bajnoki. Electrica válya: Progressul ifj.—Banaul ifj. egy-egyedkétőkor. Utána három órákor Progressul—Banaul kerületi bajnoki mérkőzés.

Uj fecskés könyv:

Móricz Zsigmond: PILLANGÓ

Kapható még: Mikszáth Kálmán: A KÉT KOLDUSDIÁK.

A könyvek megszerezhetők az alábbi helyeken: Arad: „Univetsala” (Hegedüs Lajos) könyvkereskedés.

Aud-Nagynyed: Bethlen-szövetkezet. Braşov-Brassó: Elekesnél, valamint a Bojér-féle könyvtárban.

Lugoj-Lugos: Husvéth és Hoffer-nél. Timisoara-Temesvár: a „Missio”-könyvesboltban.

Tarnaveni-Dicsőszentmárton: Roter Károlynál.

Petrosani-Petrozsény: Szabó István üzletében.

Sighişoara-Segesvár: Dénes Gyula kereskedésében.

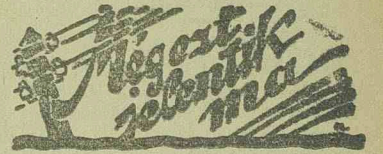
Sannicolau Mare-Nagyszentmiklós: a Hangya-boltban.

A könyvek ára kötetenkint 190 lej.

VEDD ÉS OLVASD!

A fecskés könyvek: mindenki könyvei

GIRAUD TABORNOK NAPOLYBAM. (Bucuresti). Algirból jelentik, hogy Giraud francia tábornok, aki Dél-Itáliában megtekintette az angol és amerikai egységeket és Clark amerikai tábornokkal, valamint a szövetséges parancsnokság több tisztjével megbeszéléseket folytatott, Nápolyba érkezett. (S. P. P.).

AZ ACTIO CATHOLICA NEM POLITIZÁL ITÁLIÁBAN. (Róma). Olaszország templomaiban a napokban felolvaszták Párma váspökének pásztorlevelét. A püspök, aki egyben az Actio Catholica igazgatója, ebben a nyilatkozatában hangoztatta, hogy eddig egyeilen városban vagy nyilatkozatában sem említették sem a fasizmust, sem a köztársaságot. Az Actio Catholica nem folytat semmiféle politikai tevékenységet, ezt nem tette és nem is fogja tenni, mert saját küldetését árutná el, ha politikával foglalkoznék.

A VALASZTÁSOK EREDMÉNYE SVAJCZBAN. (Bern). A Svájci szövetségi nemzeti tanács választásai két napot át tartottak és a nyilvánosságra került választási eredmények szerint az egyes pártok között nagyobb eltérések nem támadtak. Ezzel a parlament helyzetén lényegileg nagyobb változás nem állott elő. Az egyes pártok között a szavazás eredményeként a mandátumok következőképpen oszlottak meg: szabad-elvű demokrata 47, katolikus konzervatív 42, paraszt, iparos és polgári párt 23, szociáldemokrata 36, függetlenségi párt 6, liberális konzervatív párt 8 mandátumhoz jutott. Ezenkívül több mandátum megosztott a kisebb pártok között. (Tp).

ROOSEVELT ELNÖK TELJESEN MEGGYÓGYULT. (Barcelona). A brit hírszolgálati ügynökség washingtoni értesítése szerint Roosevelt elnök, aki az elmúlt hétkeken hűlésben megbetegedett, teljesen felgyógyult. (Rador).

„ARGENTINÁNAK NINCSEK OKA FELHAGYNI A SEMLEGESSÉGI POLITIKÁVAL”. (Lissabon). Argentína külügyminisztere egy csillei újságíró előtt nyilatkozott az ország külpolitikájáról. Hangoztatta Argentina teljes és feltétlen semlegességét. Ez az ország a világ egyetlen nemzetével sem akar elengedő viszonyba kerülni és kitart hiven a maga semlegességi politikája mellett, amely politikával nem áll egyedül. Utalt arra, hogy a Szovjet nem áll háborúban Japánnal, továbbá semleges Svájc, Spanyolország, Portugália és Irország is. Hasonló magatartást tanúsít Törökország is. Semmi oka sincsen Argentínának, hogy ne kövesse azt a semlegességi politikát, amely az ország érdekeinek és érzelmeinek leginkább megfelel. (Tp).

A TÖRÖK ÚJSÁGOK ISMÉT NAGYOBB TERJEDELEMBEN JELENNEK MEG. (Isztambul). A török lapok a nagy papírhiány miatt már hónapok óta csak négy oldalos terjedelemben jelenhettek meg. Most, hogy a második törökországi papírgyár megkezdte működését és a papírbehozatal is fokozódott, a török lapok terjedelme megújult. November 1-től kezdve minden török újság nyolc oldalon jelenik meg.

SZOVJET BIZOTTSÁGOT KÜLDENEK VIKTOR EMANUEL KIRÁLYHOZ. (Algír). (Tp.) Hír szerint legközelebb egy szovjet bizottság stazik Olaszországba, hogy Viktor Emanuel királyt tárgyaljon.

Rádió

NOVEMBER 6, SZOMBAT

BUCURESTI: 6.55 Ebresztő, hírek reggeli hangverseny. 12.45 Hírek. 13 Bajtársi óra. 13.50 Német hírszolgálat. 14 Hírek. 14.30 Mulató műsor sebességek részére. 15.30 Szórakoztató zene. 15.40 Katonák postája. 16.40 Hírek orosz nyelven. 17.58 Könnyű zene. 18.15 Német hírszolgálat. 18.30 Zenekar. 19.10 Kreuzer-együttes. 19.45 Hírek. 19.50 Francia nyelvtanfolyam. 20.05 Keringők. 20.40 Rádiógyejelem. 21 Zenekar. 22 Hírek, sportesemények. 22.20 Könnyű zene. 23.20 Indul.

RADIO MOLDOVA: 12 Déli zene. 13.30 Hírek. 13.45 Jazz. 19 Előadás. 19.30 Szórakoztató zene. 20 Hírek. 20.15 Indulók. 21 Hírek. 21.15 Kamarazene. 22 Régi operetiek.

BUDAPEST I: 7.25 Torna, zene. 8 Hírek, zene. 9 Hírek német, román szlovák, orosz, szerb nyelven. 9.30 Rádióiskola. 11 Hírek. 11.15 Szalonzene. 12.15 Indulók. 12.40 Hunyadi Jánosról. 13.10 Hegedűjáték. 13.40 Hírek. 13.50 Film képek nélkül. 15 A rádiózenekar műsorából. 15.30 Hírek. 16 Táncczene. 16.40 Ismeretterjesztő előadás. 17 Szalonzene. 17.45 Hírek. 18 Csak egy szivdobogás ének cigányzenekisérettel. 18.45 Egy régi utazás emlékei. 19 Zenekari játék. 19.30 Rapszódia. 19.40 Külügyi híradó. 19.45 Hírek. 20 Hangképek innen-onnan. 20.20 Hanglemezek. 20.40 Csabó Kálmán előadása a vadászatról. 21 Könnyű zene, könnyű percek, énekszámok zenekisérettel. 22.40 Hírek. 23.10 Hírek német, angol, francia nyelven. 23.40 Hanglemezek. 24.45 Hírek.

Apróhirdetések

MECHANIKAI vágóolló (6 miliméteres, lapos vasat, jól vágjon), valamint autógépheglesztő készületeket veszünk. Artz, Arad, Radnai-ut 38. (3553)

ELADÓ 2 női téjkabát, egy pár 42-es férfi cipő. Megtekinthető d. e. 11—12 között. Kronovitz, Arad, Sft. Sava-tér 8, II. emelet. (3225)

MEIDINGER KALYHA, fehér, zománcozott és szép nagy boa eladó. Arad, Trib. Axente-utca 15. Flora. (162)

BEJARONÓT, ki főzni tud, azonnalra alkalmaz Rosenfeld Mihályné, Arad, Bratianu-utca 17, 5. ajtó. (163)

VIDEKI vendéglőbe komoly szakácsnőt alkalmaznak. Arad, Sincal-utca 13. (164)

FINOM, szürke férfi ruha, új 43-as férfi cipő, szekrény eladó. Arad, V. Babes-utca 7, nagycsengő. (165)

ÁLLANDÓ munkára jó fizetéssel hársnyafoltzó lányokat alkalmaznak. Arad, Metianu-utca 11, szám. (166)

GEORG KULENKAMPF tanár, leghíresebb német hegedűművész, valamint Brahms, Bruch, Grieg, Lully, Mozart, más híres német művészek éneke, mint Svendsen, Schumann, Tschairowsky telefonon lemezen az Electrotechnica Romana cégnél, Arad, Regele Ferdinand-körút 5. (167)

FEKETE CSIKOBUNDA jó állapotban eladó. Löwy Géza, szücs, Arad, Petran-utca 5. (169)

MŐSÖTETTESHEZ (samuflaj) papírablak redőnyöket készítek. Arad, Eminescu-utca 6, emelet, ajtó 8. (170)

VILLANYPÁRNÁT vennék. Ajánlatokat „220 Volt” jellegre Reclamahoz, Arad, Eminescu-utca 4. (171)

ÖSSZECSUKHATÓ vaságy és 40 literes vassüst eladó. Arad, Nicu Filipescu-utca 17. (172)

KÖNNYŰ ZENE, opera, operett, dalok és táncczene telefonon lemezen kapható Electrotechnica Romana cégnél, Arad, Regele Ferdinand-körút 5. (168)

MALÓDI nutria-szőrme bunda-bélésnek eladó. Arad, Nicu Filipescu-utca 7, első emelet, 4. ajtó. (173)

Timisoarai lemesvári CORSO-MOZI előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON 38-95

A SZIV JOGA — A GYERMEK JOGA KÜZD REMEK PARVIADALBAN: A szerelem határai

MARIELLA LOTH és **RENZO RICCI** a főszerepekben.

GAZDATISZT hadmentes, gazdaságban elhelyezkedne. Ajánlatokat „Gazdat-szt” jellegre Reclamahoz, Arad, Eminescu-utca 4. (184)

OTTHON is végezhető könnyű munkára nőket alkalmaznak. Szántó, Arad, Vidra-utca 12, Mosocytelep. (185)

ALAKALMAZOK azonnalra tökéletes szakácsnőt és rostonsütőt (gratar). Vennék erősebb helyszellőztetőt (ventillátor). Arad, Patcoava-étterem. (186)

NAPSZAMOS embert és kifizetőt azonnalra felfogadok. Fick kelmefestő, Arad, Baritiu-utca 14. (187)

KÉT jó vaskályha eladó. Arad, Tampa-utca 5. (182)

VENNÉK segédmotorj. Ing. Borlea, Arad, Industria Textila. (188)

SZOBALÉANYT keresek november 15-re. Timisoara, III., Mihai Viteazuk körút 3. (8706)

DIÓFURNIROS hálószoba, új, továbbá két új reklamé és használt, festett hálószoba eladó. Timisoara, III., Medea-u. 2. Rapid sportpályánál. (8709)

VIDÉKRE mindenek, főzni tudó házzvezetőnőt keresnek. Cím a timisoarai kiadóban. (8710)

FORUM-mozi, Arad látvbeszélő 20-10.

Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

Ma. Dumas Sándor világhírű regényének filmváltozata.

A főszerepekben: **Pierre Richard Wilm, Hermete Zaccari, Michele Alta.**

Kedvezményes és szabadjegy k nem érvényesek.

ELCSERELNEM Nagyvárad környékén lévő 30 hold földemet arad-vagy timis megyei földdel. Arad, Mărăsesti-utca 37. (174)

KÖZÉPKORU NŐ főzőnői állást keres, menne magános urinőhöz vagy urhoz, vidékre is. Cimeket „Főzőnő” jellegre Reclamahoz, Arad, Eminescu-utca 4. (175)

NAGYOBB FIUT kifizetőnek alkalmaznak. Kovalesik vassüzet, Arad, Regele Ferdinand-körút 60. (176)

SZÜCS-MUNKASOKAT jó fizetéssel felfogadok. Blánarla Tapu, Timisoara, I., Mercy-u. 7. (8711)

PAPIRÜZLET forgalmas helyen lévő, bevonulás miatt azonnal eladó. Felvilágosítás: Timisoara, I., Lonovics-u. 1, IV. em. 33., fél 2—3 óra között. (8713)

KÁRPITOS munkát, ujat, valamint javításokat legoesebben vállalom. Házhöz is jövök. Timisoara, IV., Pop de Băsesti-u. 7, 6. ajtó. (8714)

CORSO-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor Távbeszélő 23-54

Ma. Az utolsó Afrikában készült gyarmati film.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Peter Petersen, Lotte Koch és Luis Irenker.

90 DARAB angora nyul páronként is, kezecekkkel eladó. Arad Dr. Ioan Suciu-ut 139. (177)

LEGMAGASABB ÁRAT fizetünk megbízásból értékes biedermeier és empir butorokért, ezüst és porcellán dísz tárgyaké t, perzsa szőnyegekéért. Vidékre is utazunk. Comisio-üzlet, Arad, Dacia-kávéház mellett. (178)

20—30 métermázsa takarmányrépa eladó. Arad-Sega, Calarasiu-utca 32. (189)

IDŐS (70 éves) egészséges urinő keres otthoni ur családnál, vagy egyedülálló nőnél, azonnalra, Cím szivességéből: „Alice” női kalapszalom, Timisoara, IV., General Dragalina-tér 4. (8720)

KÖZÉPKORU, gyermekszertető nőt keresnek kis családhoz. Nyugodt otthon óhajok jelentkezzenek, Fizetésen kívül szoba-konyhás lakást is adnának. Jelentkezni 1—4-ig. Timisoara, Mircea c. Bătrân-u. 45. (8717)

ARO-mozi, Arad látvbeszélő 24-45 Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Ma. Csodálatos, k kapós, ház as, szemémetien

A feleség Egész Bucuresti Jenny Jugo nagyszerű alakításában gyönyörködött.

Szereplőitársai: Willy Fritsch, Victor Staal.

ISKOLAI tantárgyak előkészítését és francia órákat vállalom. Cím Reclamánál, Arad, Eminescu 4. (180)

MŰVELT német nevelőnőt alkalmaznak 3 éves kisleány mellé. Arad, Iosif Vulcan-utca 7. (181)

Ö-NÉMET ebédlő és háló sürgősen eladó. Comisio-üzlet, Arad, Dacia-kávéház mellett. (179)

JÓL számoló házzvezetőnőt alkalmaznak. Felvilágosítás szivességéből Arad, Vadászkiirt-szálloda kapusánál. (183)

KALYHA, két ágy, valamint citromfák eladók. Timisoara, III., Eneas-u. 89. (8718)

KORSZERŰ családi házat, bármely városrésznél levőt, vennék. Ajánlatokat: Orient-Boy, Timisoara, I., Ungureanu-u. 9. kérem átadni. (8719)

GYERMEK-SPORTKOCSI, kitűnő gumikkal, jó állapotban levő, eladó. Timisoara, Luther-tér 3. Portásnál. (8721)

ORVOSI táskát veszek. Dr. Krausz, Timisoara, I., Vasile Alexandri-u. 2. (8712)

URANIA-film színház, Arad Jól fűtöt terem. Távbeszélő 12-32 Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Ma bemutatja A filmgyártás remeke **AINO TAUBE (Laila)** A bolsevista ijuság drámája

A vörös vihar Izzalma cselekmény, kitűnő téma.

KÖTŐGÉPEK eladók: 7/100-, 7/30, körtötőgép 6 számu és kötőgép-tü. Timisoara, IV., Fröbl-u. 63. (8716)

VARRÓLEANYT, önállóan dolgozót, állandó munkára felfogadok. Timisoara, III., General Moşoiu-u. 12, II. em. 7. (8722)

VÁROSI FERFIBUNDA, alig használt, léssel, jutányos áron eladó. Cím: Timisoara, III., Feldioara-u. 14, 6. ajtó. (8724)

Pénzszekrény!

ke esek Timisoara, I., 3 August-u. 23. Házulaidonos.

GÖZMOSÓGÉP jó állapotban levő eladó. Restaurant Braun, IV., Str. Văcărescu 28.

VÁROFI FERFIBUNDA, alig használt, nemes nercfőka bélésű és vidra gallérral, eladó. Fülöp szücs, Timisoara, I., Vasile Alexandri-u. 7. (8727)

CIPŐK ELADÓK: 24—29—31 gyermek, 33—34—35—40 női, 37—38 férfi, azok kivül 26—32—33—44 sárcipő és 27-es papucs. Cím: Timisoara, I., Dr. N. Paulescu-u. 2, 9. ajtó. Megtekinthetők 3-tól 4-ig. Ugyanott eladó 9 éves fiúnak való öltöny, továbbá hegedű (kezdőknek). (8729)

Bejárónői vagy **mindenesi**

keres **PITON!** fényképészeti műterem. Timisoara, I., Veneția-utca 2. (Carlton mellett) Telefon 34-76

SPORTKOCSI, alig használt, valamint szék gyermekágy, gyermekasztal, 3 kerékű kerékpár olcsón eladó. Timisoara, IV., Fröbl-u. 36, II. em. 25. (4413)

ELADÓ női pézsmahát-bunda új, alkalmas férfi bundabélésnek is, és egy barna női kabát, perzsa gallérral és perzsa zsebekkel. Megtekinthető szivességéből Farkas szücsnél, Timisoara, III., Carol-körút 9. (8726)

ELADÓ kjs ház sarok helyvel, 206 négyzetl. Erdékiódn; 2—5-ig Timisoara, IV., I. C. Brătianu-u. 15, I. em. 30. (8725)

RÁDIÓ, E. U. Mitg. 3+1 és Chevrolet-gyártmányu autotaxi, eladó. Megtekinthetők reggel 6—8-ig, d. u. 1—2-ig. Timisoara, III., Odobescu-u. 55, 10. ajtó. (8715)

ÜGYES, mindenek leányt keresek, Timisoara, I., Veneția-u. 2, III. em. 10. (5364)

GYERMEKKOCSI, sötétkék, korszerű, 1942 típusu, redőnyös, alig használt, eladó Timisoara, I., Olimp-u. 13, 2. ajtó.

ELADÓ nagyon szép barna kötött kabát. Megtekinthető a timisoarai kiadóban. (5364)

A DÉLI HIRLAP timisoarai kiadóhivatala Freidorfra keres kézbesítőt és elárústót. Jelentkezék a kiadóhivatalban.

Folyóiratunk a **HAVI SZEMLE**

Megrendelhető: **ARAD, Str. Bratianu No. 2—4**

HA jól és olcsón akar szórakozni, iratkozzék be a DANTE, modern kölcsonkönyvtárba. Timisoara, III., Carol-körút 5. Telefon 52—79. (5362)

ELADÓ nagyon szép, barna kötött kabát. Cím a timisoarai kiadóban. (5364)

NŐI bokacipőt, 39-est, kifogástalan, vennék. Timisoara II. Timocului-utca 5. (8761)

FEHERNEMŰ javítását vállalom gépen készítve. Szerafolnét, Timisoara II, Faguluta-utca 24. Az emeleten. (8701)